

VAIG TENIR LA SENSACIÓ QUE NO VAM HAVER DE PRESSIÓNNAR GAIRE PER FORÇAR LA TROBADA A PALAU

Gorka Knörr

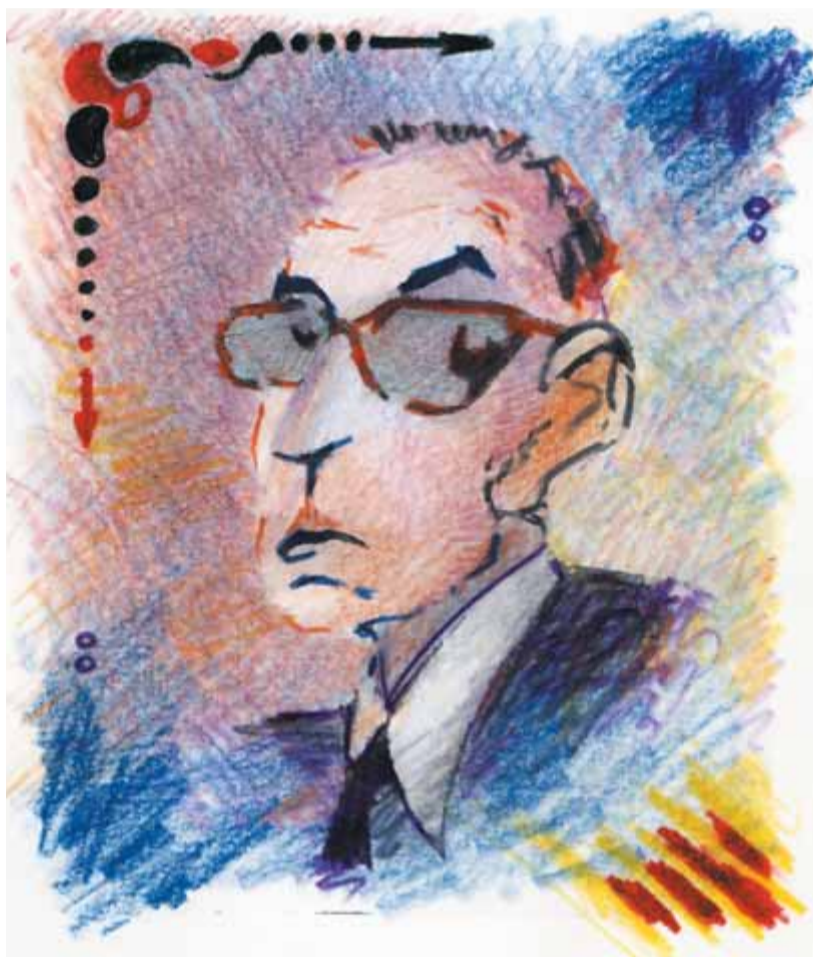

Exeurodiputat basc i cantautor

Un dia amb Salvador Espriu

Algú em va dir un dia que en Salvador Espriu era un d'aquells poetes que tenen la virtut que hi ha molta gent, gent del carrer que en diríem, que pot recitar de memòria un dels seus poemes. La meua mare formava part d'aquesta gent; per això ens va encarregar un dia que havíem de fer unes postals nadalenques amb un vers d'Espriu: "Diverses són les parles i diversos els homes, i convindran molts noms a un sol amor." És així com jo, amb només vint anys, em vaig topiar amb Espriu, per mitjà de la meua mare, filla de Gandesa, gran lectora i admiradora de la poesia del mestre. "La pell de brau" ha format part de la meua vida des d'aleshores.

VAN PASSAR ELS ANYS, i el 1983, sent jo aleshores el portaveu de la Presidència en el govern basc de Carlos Garaikoetxea, em vaig haver d'encarregar d'organitzar la visita del lehendakari a Catalunya, entre el dies 17 i 19 del mes de març. Quan estàvem repassant l'agenda del viatge oficial, Garaikoetxea em va demanar que programés una visita amb una persona rellevant i representativa de la cultura catalana. De seguida vaig pensar en Espriu, i així ho vaig proposar al lehendakari, i també li vaig suggerir que podríem demanar de fer la visita al mateix Palau de la Generalitat, amb el president Pujol com a amfitrió. Vaig parlar amb dues persones. D'una banda, amb qui era el cap de protocol de la Presidència de la Generalitat, en Josep Faulí, i, de l'altra, amb el germà d'en Salvador Espriu, en Josep

JOAN OLLER

Espriu. A en Faulí li va semblar molt bé que hagués triat Espriu, però de seguida em va dir "no crec que vingui, és un home molt especial i no li agraden gaire aquestes

coses". Em va dir que alguna vegada ells l'havien convidat, però que mai no se n'havien sortit. Vaig parlar després amb el germà de Salvador Espriu, el doctor Josep

Espriu. El doctor Espriu, gran personalitat de la medicina i del cooperativisme sanitari català, era un gran admirador del poble basc en general i del cooperativisme basc en particular. La conversa amb ell va ser fàcil i d'una gran empatia, i en acabar em va dir que ell mateix s'encarregaria de convèncer el seu germà. Al dia següent, en Josep Espriu em va donar el telèfon del seu germà per tal que li telefonés i li fes la invitació personalment.

GUARDO UN RECORD inesborrable d'aquella conversa per telèfon, en la qual Espriu va acceptar la invitació de trobar-se amb el lehendakari i amb el president Pujol al Palau de la Generalitat, i em va deixar molt clar que ho feia per la seva estimació envers Euskadi com a poble, i envers el lehendakari Garaikoetxea, per la seva fermesa en la defensa dels drets nacionals dels nostres pobles.

ANYS DESPRÉS he sabut per algun escrit d'en Josep Faulí que pel mig va haver-hi alguna altra gestió, i més concretament d'Eudald Solà, persona que formava part de l'entorn més íntim d'Espriu. De totes maneres, quan jo vaig parlar amb en Salvador Espriu, vaig tenir la sensació que no vam haver de pressionar gaire per forçar la trobada a Palau.

LA TROBADA entre Pujol, Garaikoetxea i Espriu s'havia estimat d'una duració d'un quart d'hora. Es va anar als tres quarts d'hora, i a la sortida, Espriu va fer unes declaracions de caràcter polític que van sorprendre moltíssim els periodistes allí presents. Garaikoetxea i Pujol assentien amb la mirada; eren el temps en els quals els socialistes, cagats després de l'intent d'en Tejero, pactaven la Loipa amb els sectors més reaccionaris de l'Estat, i del recurs del govern de Felipe González contra la llei de normalització de la llengua basca.

FINNS AQUÍ EL RECORD del mestre Espriu, d'aquella jornada inoblidable a Barcelona. Després vindria que jo versionés i musicés *Ala vora del mar de Cementiri de Sinera* en èuscar. I també que el bon amic i biògraf d'Espriu, Antoni Batista, m'enviés el poemari, poc conegut, d'Espriu, dedicat al País Basc.

FA TEMPS que vaig suggerir, sense cap ressò, de considerar els poemes dedicats al País Basc i les versions musicades en èuscar, en el centenari del poeta; no només la meua, també aquella commovedora versió d'*Assentiré de grat* ("Gogoz onartuko dut"), de Mikel Laboa, i algunes altres. Com que les relacions Catalunya-País Basc no passen precisament el millor moment, deixem-ho aquí. Però, en tot cas, crec que valia la pena, si més no, de fer un esment d'en Salvador Espriu i la seva relació amb Euskadi, país que tant admirava.

Guardo un record inesborrable d'aquella conversa per telèfon amb Espriu

Es veu que som de pensament únic

Jordi Grau

Periodista

Un tuitaire partidista a qui no tinc el gust de conèixer m'acusava l'altre dia de defensar el pensament únic i es va quedar a cinc centímetres de titllar-me de nazi després de malinterpretar un text que jo havia escrit. Amb noms i cognoms, perquè si una cosa no suport del Twit-

ter són els anònims, a excepció d'alguns caos de gent ocurrent i punyent que s'amaga darrere un àlies però que no es dedica, aprofitant això, a insultar els altres sinó a acollonar el personal. Torno al pensament únic. L'acusació es formula després de defensar jo l'estelada i mostrar la meua sorpresa perquè algú, des del Twitter, aplaudia la no aprovació d'una moció per adherir-se a la Via Catalana al

meu municipi, i qualificava la proposta de fer-ho de pensament únic.

És curiós com canvien les coses. El fill d'un nazi confés, ara transformat en fervorós nacionalista espanyol, ens titlla, als catalans i als periodistes d'aquest diari, de nazis i es queda tan ample. Hi ha, però, un altre sector que es refugia en les lleis i diu que tot està permès sempre que sigui legal i que les lleis es poden can-

viar. Però els fa terror pensar en un referèndum reconegut pel dret a decidir, per exemple. Són els que diuen que sí, que tenim el dret a decidir, però accepten que mai no es pugui practicar. Els que volen federar-se amb qui només ens volen pagant i callant. Antics republicans que fan fàstics del que defensava el partit en què militen perquè ara s'ha tornat *juancarlista*. I sí, els partits tenen dret a

canviar, però els pobles també. I, tornant a l'estelada, acusant un sector que ha estat minoritari però que ha deixat de ser-ho, de voler imposar el pensament únic, oblidant que ells, que sí que eren majoria i han deixat de ser-ho, bé que ho han fet amb les seves idees. Són els que diuen que l'independentisme divideix, però no accepten que l'uniformisme ha estat fent el mateix. Són els que no su-

porten els nacionalismes i ho diuen, destil·lant un discurs nacionalista espanyol. Són els que no accepten banderes com l'estelada, però tenen clar que la llei imposa la bandera espanyola, una bandera que va canviar després d'un cop d'estat contra el poder legalment constituït a Espanya. Però no, els del pensament únic són els que volen votar, no els que impedeixen fer-ho.